

Motion till riksdagen 2019/20:2858

av **Rebecka Le Moine (MP)**

Naturbaserade klimatlösningar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsa på forskning för naturbaserade klimatlösningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de ansvariga myndigheterna (Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Skogsstyrelsen) ska ta fram fakta, ge rådgivning och stöd för att få fler aktörer att använda sig av naturbaserade klimatlösningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Det handlar inte längre om att sträva efter ”hållbarhet”; den punkten är redan passerad. ”Hållbarhet” antyder att ett slags balans ska upprätthållas. Istället måste vi nu sträva efter att backa den negativa utvecklingen, med avseende på alla de utvecklingstrender som tar oss bortom planetens gränser. Detta innebär att vi måste ställa om till ett samhälle som inte bara har för avsikt att minska utsläppen, utan blir ett klimatpositivt samhälle. På samma sätt måste vi ställa om till ett samhälle som inte bara strävar efter att spara naturområden här och där, utan som aktivt restaurerar naturen. Ett sätt att hitta en win-win-situation är att arbeta med naturbaserade lösningar, natural climate solutions. Genom att man bara låter naturen finnas, och komma tillbaka, kommer den också att binda in stora mängder kol och göra ekosystemen mer resilienta och motståndskraftiga, igen.

En nyligen utförd uppskattning pekar på att cirka en tredjedel av de utsläppsminskningar som krävs mellan nu och 2030 kan tillhandahållas genom naturbaserade klimatlösningar. Naturbaserade klimatlösningar innebär i många fall ekologisk restaurering av naturområden. Det kan också innebära att skogen lämnas kvar för att fungera som koldioxidsänka, istället för att avverkas. Hittills har enbart 2,5 % av den totala finansieringen för utsläppsminskningar gått till naturbaserade klimatlösningar. Potentialen för att åstadkomma utsläppsminskningar genom denna typ av lösningar är mycket stor och förtjänar mycket mer uppmärksamhet i diskussionen om

olika metoder som används för att åstadkomma utsläppsminskningar. Naturbaserade klimatlösningar har stora fördelar jämfört med alternativa negativa utsläppsstrategier och kan också ge stora ekologiska och sociala fördelar och behöver i mycket högre utsträckning användas som ett centralt verktyg för att tackla både klimatkrisen och kollapsen av våra ekosystem.

Det är för sent att avvärja 1,5 °C eller mer av den globala uppvärmningen endast genom att minska utsläppen. Negativa utsläppsstrategier (NEC) eller kolupptag krävs för att nå överenskomna internationella mål.

Den strategi för negativa utsläpp som för närvarande får stor uppmärksamhet är bioenergy with carbon capture and storage (Beccs). De flesta utsläppsreduceringsmodeller inkluderar en stor andel negativa utsläpp med stark betoning på Beccs. Denna teknik innebär att biomassa odlas och bränns för energiproduktion, och att den alstrade koldioxiden fångas in och lagras. Många analyser pekar på att konsekvenserna av att tillämpa Beccs i den omfattning som skulle krävas kan orsaka humanitär och/eller ekologisk katastrof och även kan bidra till att vi överskrider så kallade tipping points och självförstärkande ekologiska effekter sätter in.

Det finns en annan lösning – naturbaserade klimatlösningar är ett kluster av metoder, verktyg och möjligheter som involverar återställande och skapande av kol-lagringsmiljöer som skogar, mangrovesvampar, torvmyrar, saltmyrar och sjögräsbäddar. Nyligen publicerad forskning visar att naturbaserade klimatlösningar kan åstadkomma 37 % av den utsläppsreducering som krävs till 2030 för att begränsa den globala uppvärmningen till 2 grader med 66 % sannolikhet att nå målet.

Utöver kolupptag, naturlig restaurering och skapandet av naturliga utrymmen gynnar denna typ av lösningar även lokalsamhällen och lokala ekonomier och går hand i hand med den enorma utmaning vi har framför oss att bevara den biologiska mångfalden.

År 2012 avgav dikad torvmark i Sverige sammanlagt 11,4 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket motsvarar cirka 20 procent av de svenska utsläppen av klimatgaser samma år. I en tid av klimatkris kommer vi att se allt mer av extrema väder, och att ha fungerande ekosystem är bland det viktigaste försvaret mot naturkatastrofer. Vid en återställning av våtmarkerna kan utsläppen av klimatgaser reduceras med mellan 30 och 90 %. Om man skulle avstå från ett års avverkning i Sverige, skulle detta direkt minska utsläppen med ca 82 miljoner ton koldioxid. Om man dessutom skulle spara dessa träd de närmaste kritiska 10 åren vi har på oss för att klara 1,5-gradersmålet skulle den sammantagna effekten bli ett minskat utsläpp på ca 126 miljoner ton koldioxid. Det motsvarar ungefär 13 gånger flygets årliga utsläpp, samt 8 gånger utsläppen från vägtrafiken. Det vilar ett stort ansvar på de ansvariga myndigheterna, Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Skogsstyrelsen, att ta fram fakta och ge rådgivning och stöd för att få fler aktörer att använda sig av naturbaserade klimatlösningar. Samtidigt som klimatnyttan här är stor, är både skogsekosystemen och våtmarkerna viktiga biotoper för en betydande del hotade och ovanliga arter.

Trots den stora potentialen, får dessa lösningar alltför lite uppmärksamhet i klimatdebatten. Detta är ett område som måste prioriteras för forskning och tillämpning.

Därför bör särskilda forskningsmedel ges till naturbaserade klimatlösningar.